

rate Venstre paa det bestemteste Aar efter Aar har modsat sig Huslejelovgivningen i Byerne, som har været Tilhænger af den Teori, at vi skulde bort fra alle de snærende Baand i Forholdet mellem Grundejer og Lejer, som i det hele taget er Tilhænger i størst mulig Udstrækning af den frie Handel, den frie Omsætning, den frie Konkurrence, og for hvem Friheden i Erhvervsforhold ligefrem er blevet et nyt Programpunkt — det vil endda have opløst Fagforeningerne, der er ingen Grænser mere for, hvor langt Friheden skal føres frem, vi skulde helst, hvis det stod til Venstre, tilbage til den gammelklassiske Liberalisme fra forrige Aarhundrede, hvor Arbejdsgiverne og de besiddende Klasser i størst mulig Grad udbyttede de ubemidlede ... (Afbrydelse) ... Jo, hvis Princippet blev ført ud i sine Konsekvenser, vilde man komme tilbage til Tilstanden for hundrede Aar siden. Men naar man har det Grundsynspunkt, som det moderate Venstre har, hvor det ikke lige gælder et Vælgerkorps, som muligt kunde blive Venstres eget, saa synes jeg, det vil stille Venstre i et meget uheldigt Skær; hvis det her i Landbrugsforhold vil hævde de ganske stik modsatte Principper.

Jeg synes, at den højtærede Landbrugsminister burde have undset sig ved at lægge et Lovforslag, der er saa slet juridisk-lovgivningsmæssigt funderet som dette, paa Tingets Bord i sin Egenskab af Landbrugsminister. Hvad der er undskyldeligt for et socialdemokratisk Oppositionsparti, som hovedsagelig drives af valgpolitisk, vælgermæssige Interesser, det er ikke forsvarligt, naar det kommer fra en ansvarlig socialdemokratisk Regering. Et Lovforslag, som i overvejende Grad politisk set er præget af en demagogisk Tendens og lovgivningsmæssigt set er præget af et Dilettanteri, der er undskyldeligt i et Oppositionsparti, som her i Salen ikke besidder en eneste Jurist, et Lovforslag, som retsmæssigt er et sørgeligt Vidnesbyrd om Konfusion i Begreberne — et saadant Lovforslag kan man bære over med hos Oppositionen; men naar det forelægges af den ansvarlige Regering, saa er det Rigsdagens simple Pligt, hvis den har Respekt for sig selv som Lovgivningsfaktor, at benytte sin saglige Nejret kategorisk og absolut.

Landbrugsministeren (Bording). Maa jeg begynde med at takke for den Velvillie, der er udtrykt overfor Forslaget af de forskellige Partiordførere. Ganske vist blev Velvillien mindre og mindre, jo længere man

kom til højre i Salen, indtil den ærede sidste Taler vel nok satte Rekord i Retning af den mindst mulige Velvillie. Det ærede Medlem, der talte for Socialdemokratiet, gav jo sin fulde Tilslutning til Forslaget. Det ærede Medlem, der talte for de Radikale, var ogsaa i høj Grad glad for Forslagets Fremsættelse, og jeg fandt ogsaa i hans Udtalelser Udtryk for en Tilslutning til Forslaget, saa at det vist ikke fra den Side vil være saa vanskeligt at opnaa Enighed med Regeringen om Forslaget.

Ogsaa det ærede Medlem Hr. Martin Hansen, der talte for Venstrepartiet, kom, synes jeg, i sin Kritik alligevel Gang paa Gang med Udtalelser, der gik ud paa, at ogsaa fra den Side var man klar over, at det vilde være nødvendigt at gennemføre visse Foranstaltninger, i alt Fald i nogen Grad i den Retning, Forslaget anviser. Det ærede Medlem sagde, at det vilde jo betyde, at man i Fremtiden baandlagde de Ejendomme, som nu er bortfæstede, for Fæsteren eller Lejeren, saaledes at de ikke i Fremtiden kunde overgaa til de Ejere, som i Virkeligheden havde Ejendomsretten. Ja, det er rigtigt. De Lejere eller Fæstere, som har dem i Brug, har efter vor Mening Ret til Udbyttet af det Arbejde, de har nedlagt i Bedriften, men hvis Forslaget ikke gennemføres, vil Fordelene ved de Fremskridt, der er sket paa Ejendommen paa Grund af Lejers Arbejde, i Virkeligheden overgaa til Ejeren, og Hensigten med Forslaget er jo, som enhver ved, at dette Arbejdes Resultater skal komme Brugeren, den Mand, som har gjort Arbejdet, til gode, og ogsaa hans Efterkommere, hvis han finder det ønskeligt.

Det ærede Medlem Hr. Martin Hansen sagde, at Resultatet af en saadan Lovgivning vilde blive, at disse Ejendomme slet ikke kunde udstykket, selv om de er saa store, at man efter den Lovgivning, vi har nu, og efter den Jordpolitik, vi har ført, vilde anse det for rimeligt og forsvarligt, at de blev udstykket. Det vil nu ikke gaa saa galt, som det ærede Medlem udmaler sig i sin Fantasi. Det er jo ikke saaledes, at de vedkommende faar disse Ejendomme overgivet paa Vilkaar, som de selv fastsætter; Vilkaarene skal fastsættes ved Forhandling mellem Ejer og Lejer, og hvis disse ikke kan blive enige, skal Afgiftens Størrelse fastsættes af den Kommission, der er nedsat i Henhold til Loven af 1919. Det er derfor ikke umuligt, at en Fæster i Fremtiden kan se sin Interesse i at faa Ejendommen udstykket. For øvrigt, hvis Udvalget vil komme med Ændringsforslag, hvorefter de